

นิพนธ์ต้นฉบับ

การศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกัน ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง 2551

An Analytical Study of Male Homosexual Images in Thai Films from 2006 to 2008

พันธุ์ชนะ สุนทรพิพิธ¹
Panchana Soonthornpipit

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง 2551 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะชายรักเพศเดียวกันในฐานะตัวละครประเภทหนึ่งที่ถูกนำเสนอผ่านภาพยนตร์ไทย ซึ่งในช่วงปีที่ศึกษาปรากฏมีภาพยนตร์ที่นำเสนอตัวละครลักษณะดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยการรวบรวมผลงานภาพยนตร์ไทยที่มีตัวละครของชายรักเพศเดียวกันช่วงปีพ.ศ. 2549-2551 เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านภาพลักษณ์ และพัฒนาการด้านความสัมพันธ์ของภาพลักษณ์กับสังคมไทยของชายรักเพศเดียวกัน

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงเวลา 3 ปี มีจำนวนภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับชายรักเพศเดียวกันเป็นจำนวนมาก และตัวละครชายรักเพศเดียวกันมีพัฒนาการด้านภาพลักษณ์ภายนอกที่สมจริงมากขึ้น ทว่าผู้สร้างยังคงมีความเชื่อที่ว่าพวกเขาเป็นตัวแทนของความตลกขบขันเพียงอย่างเดียว ในส่วนเชิงความสัมพันธ์ของตัวละครกับสังคมพบว่ามี ความพยายามสะท้อนภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่หลากหลาย แต่ภาพยนตร์ก็ยังคงใช้กรอบคิดแบบรักต่างเพศที่เน้นความเป็นชายและความเป็นหญิงในการสร้างความสัมพันธ์ของตัวละคร

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์; ชายรักเพศเดียวกัน; ภาพยนตร์ไทย

Abstract

The purpose of this research aimed to study Images of Male homosexual in Thai films from 2006 to 2008. Start from the idea that films is a mass communication; most important task towards spectators is to guide them to understand the basic foundation of society. Meanwhile the male homosexual character is one of the most popular characters always present in Thai films since very long time but their images as comic characters has never changed. This strange phenomenon reflects the idea that there is only one system of identification Male homosexual character in Thai society.

¹สาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Department of Performing Arts, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University, Thailand.

The idea of this research focus on development of male homosexual images in Thai films and to observe the relationship between images of Male homosexual presented in Thai society.

Result of the research in terms of the development of Male homosexual Image presented in Thai films from 2006 to 2008, shows a progress of variation of Male homosexual characters. Therefore most of the Male homosexual characters are related only to the comical images based on mythology and believes in Thai way of thinking, while only Male/Female system obscure the main task that films should be a direct communication to Male homosexual spectators in supporting the act of showing their existence in society.

Keyword: Images; Male Homosexual; Thai films

1. บทนำ

ภาพยนตร์นับเป็นสื่อบันเทิงราคาถูกลงที่เป็นที่นิยมและได้รับการยอมรับแพร่หลายอย่างมากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะในบทบาทพื้นฐานของการเป็นกิจกรรมที่ให้ความบันเทิงในวงกว้างที่มีความสำคัญต่อการผ่อนคลาย ผู้ชมจากสภาพปัญหาที่รุมเร้าจากสังคมภายนอกให้ก้าวไปสู่โลกจินตนาการ ในฐานะบทบาทของการเป็นสื่อที่ให้ความรู้ข่าวสาร จนกระทั่งในฐานะบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการโน้มน้าวให้เกิดความคิดความเชื่อ จนที่สุดสามารถจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของการปลูกสร้างกระแสที่เป็นดังรากฐานของวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตให้เกิดขึ้นได้ในหมู่ผู้ชมและผู้รับสาร

ทั้งนี้พบว่าภายในช่วงเวลา 3 ปี ระหว่างปีพ.ศ. 2549-2551 มีจำนวนภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาและมีการนำเสนอตัวละครในลักษณะชายรักเพศเดียวกันถึง 55 เรื่อง 128 ตัวละคร อันเป็นจำนวนที่มีมากกว่าช่วง 20 ปีก่อนหน้าหลายเท่าตัว ปรากฏการณ์นี้น่าสนใจยิ่งในการศึกษาพัฒนาการด้านภาพลักษณ์ของตัวละครเพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองของภาพยนตร์ไทยกับกลุ่มชายรักเพศเดียวกันในสังคม รวมทั้งมุมมองทางด้านภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ผู้สร้างภาพยนตร์นำเสนอต่อสังคมและมุมมองที่สังคมไทยมีต่อชายรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะในสังคมร่วมสมัยที่การอยู่ร่วมกันอย่างยอมรับอัตลักษณ์ที่แตกต่างและความหลากหลายของแต่ละบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ การเกิดขึ้นของภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่มีในภาพยนตร์ไทยนั้นจึงแสดงถึงการยอมรับกลุ่มบุคคลเหล่านี้ หรือเป็นเพียงการนำภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันมาแปลงเป็นสินค้าที่ขายได้ในวงกว้างเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์การนำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2551
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยของการนำเสนอภาพลักษณ์ของการนำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยในช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2551

3. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบพัฒนาการด้านภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันในภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ พ.ศ.2549 - 2551 ตลอดจนความสัมพันธ์ของมุมมองทางสังคมที่มีต่อชายรักเพศเดียวกันผ่านภาพยนตร์ไทย
2. ทราบลักษณะการสร้างสรรคของตัวละครชายรักเพศเดียวกันในภาพยนตร์รวมไปจนถึงการได้มาซึ่งกระบวนการศึกษาภาพลักษณ์ของตัวละครที่ปรากฏในภาพยนตร์

4. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาพยนตร์ไทยที่มีชายรักเพศเดียวกันในฐานะของตัวละครเอก และ/หรือ ตัวละครรอง ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2549 - 2551 จำนวนรวมทั้งสิ้น 55 เรื่อง มีตัวละครที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 128 ตัวละคร โดยมีประเด็นในการศึกษาวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ

1. ด้านการนำเสนอตัวละครในลักษณะของตัวละครหลัก ตัวละครรอง ตัวละครประกอบ
2. ด้านภาพลักษณ์ภายนอกของตัวละคร
3. ด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวละครในเชิงจิตวิทยา
4. ด้านความสัมพันธ์และพัฒนาการของภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกัน

5. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะ “การวิจัยเชิงคุณภาพ” ผ่านการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ที่มีทฤษฎีสัญวิทยา (Semiotics) เป็นกรอบความคิดใหญ่ โดยผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักเพศเดียวกันตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 - 2551 ทั้งหมด 55 เรื่อง 128 ตัวละคร มาศึกษาวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่อไปนี้

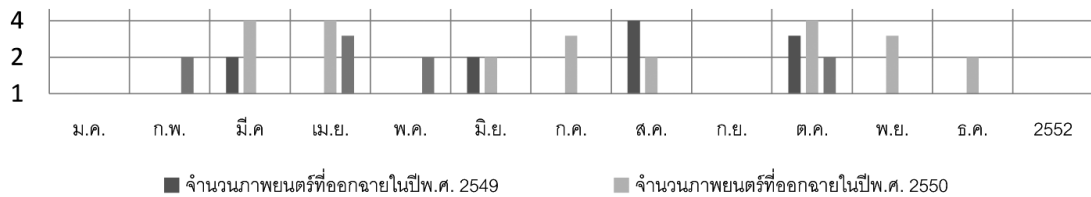
5.1 ศึกษาวิเคราะห์ตัวละครชายรักเพศเดียวกันในด้านภาพลักษณ์ภายนอก, ภาพลักษณ์ในเชิงจิตวิทยา และภาพลักษณ์ในเชิงสัญลักษณ์

5.2 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ด้านมุมมองและด้านพัฒนาการ ได้แก่ พัฒนาการเชิงประวัติศาสตร์ และพัฒนาการเชิงความสัมพันธ์

6. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสรุปผลการวิจัย โดยแบ่งการวิเคราะห์ในด้านความสัมพันธ์และพัฒนาการออกเป็น 9 ประเด็นคือ

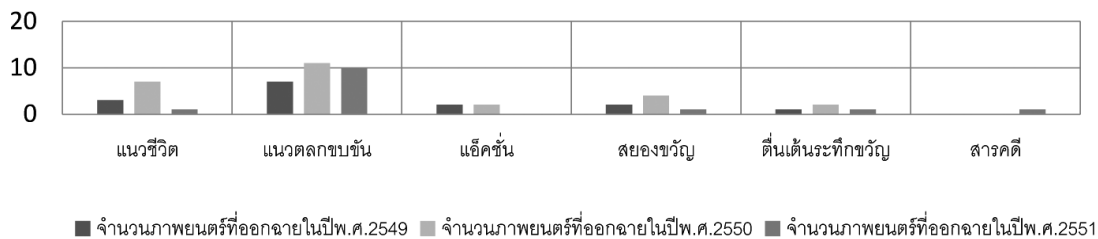
1. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึงปี พ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความถี่ในการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 1: ตารางแสดงความถี่ของภาพยนตรที่นำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า มีการผลิตภาพยนตรที่มีเนื้อหาและ/หรือมีตัวละครที่มีลักษณะแบบชายรักเพศเดียวกันเฉลี่ยเกือบตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในรูปแบบของภาพยนตรแนวตลกขบขันที่มีโอกาสทำรายได้ในช่วงเทศกาลและช่วงปิดเทอม สะท้อนให้เห็นค่านิยมของผู้สร้างว่าภาพยนตรตลกที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักเพศเดียวกันเป็นภาพยนตรที่น่าจะทำรายได้ในช่วงเทศกาล และผู้ชมส่วนใหญ่ชื่นชอบตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่เป็นตัวแทนของความตลกขบขัน

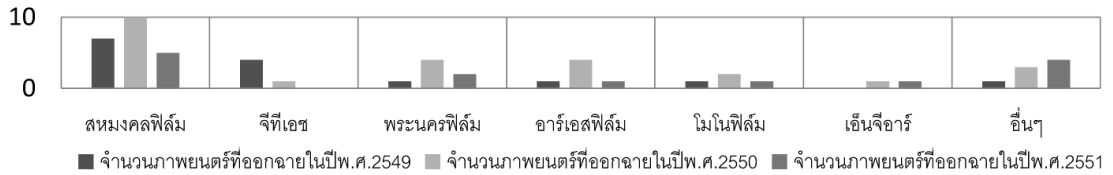
2. พัฒนาการของภาพยนตรไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเนื้อหาของภาพยนตรที่นำเสนอผ่านตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 2: ตารางแสดงเนื้อหาของภาพยนตรที่มีการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่าภาพยนตรแนวตลกขบขันมีการนำเสนอเนื้อหาและ/หรือตัวละครที่มีลักษณะแบบชายรักเพศเดียวกันสูงที่สุด โดยในรอบ 3 ปี มีภาพยนตรในลักษณะดังกล่าวเป็นจำนวน 28 เรื่อง จาก 55 เรื่อง และภาพยนตรส่วนใหญ่นำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันในแบบที่เป็นตัวแทนของความตลกขบขันและยังมีนัยการล้อเลียนเรื่องของเพศอยู่มาก ทั้งนี้มีปรากฏการณ์ที่น่าสนใจคือการเกิดขึ้นของภาพยนตรชีวิตที่เน้นเนื้อหาแบบที่มีความสมจริงมากขึ้น ทั้งในส่วนของเนื้อเรื่อง บทภาพยนตร วิธีการนำเสนอ และการสร้างภาพลักษณ์ตัวละคร โดยปรากฏเป็นจำนวน 11 เรื่อง จาก 55 เรื่อง อาทิ Me... Myself ขอให้รักจงเจริญ, เพื่อน...กูรักมึงวะ และ รักแห่งสยาม ในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าภาพยนตรลักษณะนี้ได้รับความความสำเร็จทั้งด้านรางวัลและรายได้

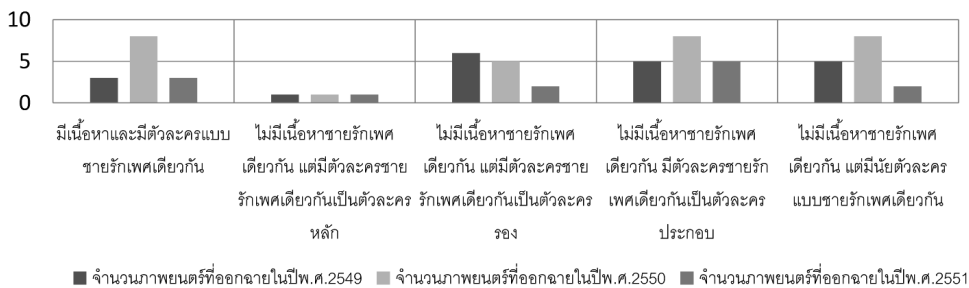
3. พัฒนาการของภาพยนตรไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สร้างและผู้ผลิตภาพยนตรที่มีการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 3: ตารางแสดงผู้สร้างและผู้ผลิตภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า สหมงคลฟิล์ม เป็นผู้ดำเนินการสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาและ/หรือตัวละครแบบชายรักเพศเดียวกันในรอบปีพ.ศ.2549-2551 โดยมีถึง 22 เรื่องจาก 55 เรื่อง แต่ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจคือการเกิดขึ้นของผู้ผลิตและผู้สร้างภาพยนตร์อิสระ ที่ผลิตและนำเสนอภาพยนตร์เกี่ยวกับชายรักเพศเดียวกันมากขึ้นซึ่งทำให้เกิดความหลากหลายของเนื้อหาและมีผลต่อภาพลักษณ์ของตัวละคร รวมถึงยังมีภาพยนตร์แอนิเมชันในเรื่อง Boy Friend (แฟนผมเป็นผู้ชาย), ภาพยนตร์มีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมของชายรักเพศเดียวกันโดยตรง เช่น รักแห่งสยาม และภาพยนตร์ในรูปแบบสารคดี เช่น บริเวณนี้อยู่ภายใต้การกักกัน

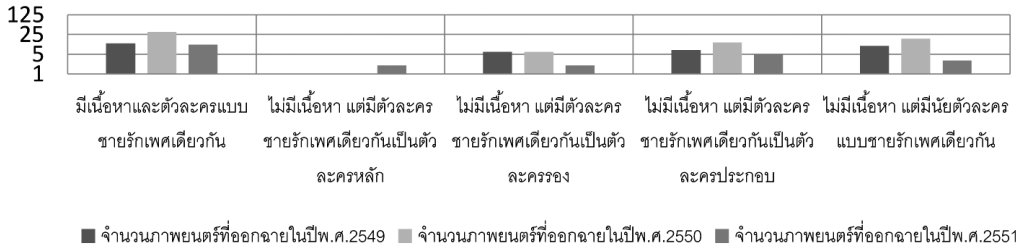
4. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน จำแนกตามจำนวนภาพยนตร์

ภาพประกอบที่ 4: ตารางแสดงจำนวนภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า มีภาพยนตร์ที่เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักเพศเดียวกันเป็นประเด็นหลักและมีการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกันทั้งหมด 15 เรื่อง จาก 55 เรื่อง ในขณะที่จำนวนภาพยนตร์ที่เหลืออีก 40 เรื่องนั้นเป็นภาพยนตร์ที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักเพศเดียวกันเป็นประเด็นหลัก แต่กลับมีการนำเสนอตัวละครที่มีลักษณะของความเป็นชายรักเพศเดียวกัน โดยมีตัวละครแบบชายรักเพศเดียวกันเป็นตัวละครประกอบถึง 18 เรื่อง และมีการนำเสนอตัวละครที่มีนัยของการเป็นตัวละครชายรักเพศเดียวกันเพียง 15 เรื่อง ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าภาพยนตร์ที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักเพศเดียวกันเลยแต่กลับพยายามนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่มีความสำคัญต่อทิศทางและการดำเนินเรื่อง เพียง 3 เรื่องเท่านั้นในรอบ 3 ปี ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง น้ำพริกหลงเรือ, เพื่อนกันเฉพาะวันพระ และ ณ ขณะรัก

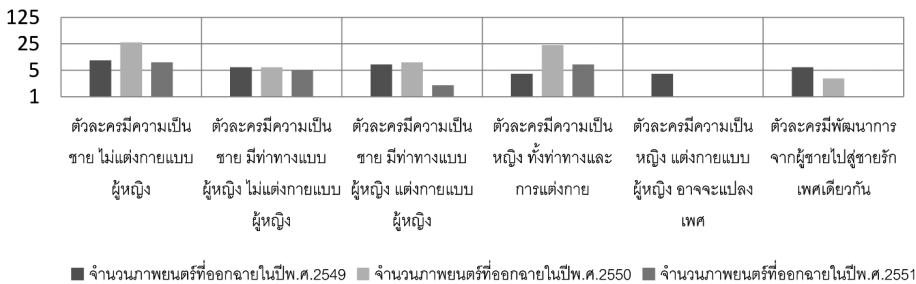
5. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอตัวละครชายรักเพศเดียวกัน จำแนกตามจำนวนตัวละคร

ภาพประกอบที่ 5: ตารางแสดงจำนวนตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่าภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักเพศเดียวกันจะมีตัวละครชายรักเพศเดียวกันมากที่สุดเป็นจำนวน 54 ตัวละครจาก 128 ตัวละคร โดยในปีพ.ศ.2550 ได้ปรากฏมีจำนวนตัวละครที่มีลักษณะเป็นชายรักเพศเดียวกันมากถึง 31 ตัวละครซึ่งนับได้ว่าเป็นช่วงปีที่มีตัวละครในลักษณะดังกล่าวมากที่สุดเป็นประวัติการณ์

6. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

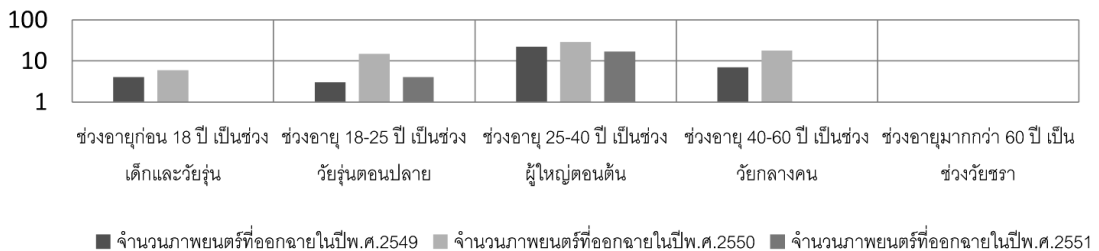

ภาพประกอบที่ 6: ตารางแสดงภาพลักษณ์ของตัวละครชายรักเพศเดี่ยว

ผลการวิจัยพบว่าตัวละครที่มีความเป็นชายสูงเป็นภาพลักษณ์ที่มีการปรากฏมากที่สุดถึง 44 ตัวละคร จาก 128 ตัวละคร และภาพลักษณ์ของตัวละครที่มีท่าทางกิริยาและการแต่งกายแบบผู้หญิงเพียง 32 ตัวละคร จาก 128 ตัวละคร ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจากพัฒนาการของความเปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหาและเรื่องราวของชายรักเพศเดียวกัน เช่น มีการเกิดขึ้นของภาพยนตร์แนวชีวิตที่เน้นการนำเสนอภาพลักษณ์และเรื่องราวของชายรักเพศเดียวกันที่สมจริงมากขึ้น ขณะเดียวกันภาพลักษณ์แบบ “แต่งหญิง” ก็ยังคงถูกนำเสนออย่างต่อเนื่องในฐานะตัวแทนความตลกขบขัน นอกจากนี้การ “แต่งหญิง” ของตัวละครก็ยังมีลักษณะเฉพาะที่น่าสนใจ เช่น เพื่อเอาตัวรอดจากสถานการณ์คับขัน เพื่อปลอมแปลงตัว หรือ เพื่อสร้างสถานการณ์ที่เน้นความตลกขบขันเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะการนำเสนอตัวละครเช่นนี้ ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการสร้างตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่ตั้งอยู่บนฐานคิดแบบรักต่างเพศ อันมีมายาคติทางความคิดแบบด้านเดียวเป็นสำคัญ นอกเหนือจากนี้ยังปรากฏตัวละครที่มีความเป็นหญิงสูง ซึ่งแม้ว่าภาพยนตร์จะไม่ได้อธิบายอย่างชัดเจนว่าตัวละครผ่านการผ่าตัดแปลงเพศมาแล้วหรือยัง แต่ก็แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอภาพลักษณ์

ของตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่มีความหลากหลายพอสมควรในรอบ 3 ปี รวมไปถึงการนำเสนอความเคลื่อนไหวทางเพศที่น่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิม ในส่วนของการแสดงให้เห็นพัฒนาการของตัวละครชายไปสู่ความเป็นชายรักเพศเดียวกัน แม้ว่าในภาพยนตร์บางเรื่องสัญลักษณ์ดังกล่าวจะถูกกล่าวถึงอย่างเบาบาง และต้องใช้การตีความหมายผ่านนัยที่ปรากฏเพื่อจะเข้าใจความหมายแฝงก็ตาม เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง โอบป่าดึก เกิดอมตะ และยังมีตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏในลักษณะของสุนัข จากภาพยนตร์เรื่อง มะหมา 4 ขาครับ

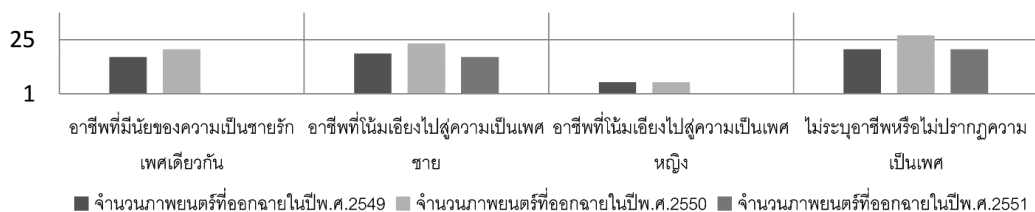
7. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับช่วงอายุของตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 7: ตารางแสดงช่วงอายุของตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครแบบชายรักเพศเดียวกันจะถูกนำเสนอในช่วงอายุ 25-40 ปี หรือช่วงผู้ใหญ่ตอนต้นมากที่สุด โดยมี 68 ตัวละคร จาก 128 ตัวละคร และรองลงมาคือช่วงอายุ 40-60 ปี ที่หรือช่วงวัยกลางคนมี 26 ตัวละครจาก 128 ตัวละคร โดยที่ตัวละครในช่วงวัยมากกว่า 60 ปีมีเพียงแค่ 1 ตัวละคร คือ จากภาพยนตร์เรื่อง ขณะรัก ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจได้แก่การเกิดขึ้นของตัวละครแบบชายรักเพศเดียวกันในช่วงอายุก่อน 18 ปี อันถือเป็นช่วงเด็กและวัยรุ่นที่มีจำนวนถึง 11 ตัวละคร ทั้งผ่านการนำเสนอแบบสมจริง เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง รักแห่งสยาม และที่ปรากฏในลักษณะการแต่งกายแบบผู้หญิงเพื่อล้อเลียนเป็นตัวแทนของความตลกขบขันหรือตัวละครในวัยเรียนจากภาพยนตร์แอนิเมชัน เรื่อง Boy Friend (แฟนผมเป็นผู้ชาย)

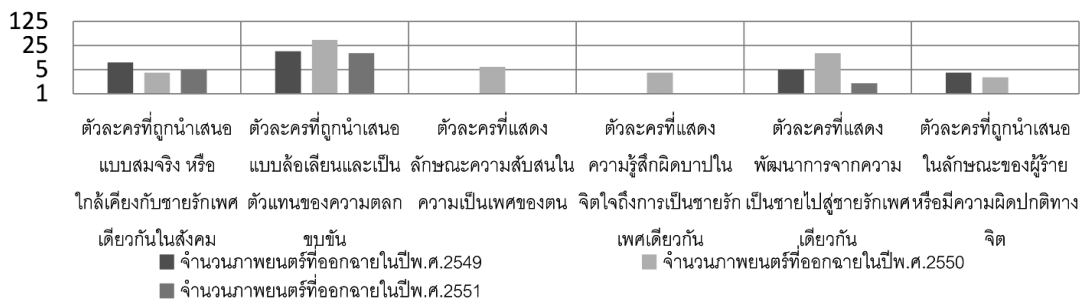
8. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 8: ตารางแสดงอาชีพของตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่าไม่สามารถที่จะระบุอาชีพที่ชัดเจนตัวละครชายรักเพศเดียวกันได้โดยปรากฏตัวละครลักษณะนี้ถึง 60 ตัวละครจาก 128 ตัวละคร ในระดับรองลงมาคือกลุ่มอาชีพที่มีความโน้มเอียงไปสู่อาชีพของความเป็นชาย เช่น นายตำรวจ มือปืนรับจ้าง พบเป็นจำนวนถึง 40 ตัวละคร ซึ่งแสดงให้เห็นได้ถึงความพยายามในการนำเสนอตัวละครที่มีภาพลักษณ์ของอาชีพในพื้นที่ความเป็นชายมากขึ้น ขณะเดียวกันปรากฏตัวละครที่มีอาชีพซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยชายรักเพศเดียวกัน เช่น ช่างแต่งหน้า นักแสดงคาบาเร่ต์ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เป็นจำนวนค่อนข้างน้อย โดยมีการนำเสนอตัวละครทั้งหมดเพียง 24 ตัวละครเท่านั้น จากทั้งหมด 128 ตัวละคร

9. พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีพ.ศ. 2551 ในเชิงจิตวิทยา พฤติกรรม และมุมมองที่มีต่อตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 9: ตารางแสดงพฤติกรรมเชิงจิตวิทยาของตัวละครชายรักเพศเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่เป็นตัวแทนของความตลกขบขันที่แฝงนัยของการล้อเลียน เป็นกลุ่มภาพลักษณ์ที่มีการนำเสนอมากที่สุด โดยมีจำนวนถึง 68 ตัวละครจากทั้งหมด 128 ตัวละคร รวมไปถึงตัวละครสุนัขที่ปรากฏความเป็นชายรักเพศเดียวกันผ่านการพากย์เสียง ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองที่ผู้ผลิตและผู้สร้างภาพยนตร์มีต่อกลุ่มชายรักเพศเดียวกันในสังคม แต่ถึงกระนั้นภายใต้การนำเสนอของภาพลักษณ์ในแบบสุดโต่ง ก็ยังมีการเกิดขึ้นของตัวละครที่แสดงให้เห็นพัฒนาการจากความเป็นเพศชายไปสู่เหยื่อของการเป็นชายรักเพศเดียวกัน ทั้งในรูปแบบที่สามารถเห็นได้ผ่านภาพลักษณ์และการแต่งกาย จนถึงในรูปแบบของสัญลักษณ์ที่ต้องใช้การตีความ โดยพบว่ามีกลุ่มตัวละครลักษณะดังกล่าวถึง 22 ตัวละคร เช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของภาพลักษณ์ที่มีความสมจริงใกล้เคียงกับชายรักเพศเดียวกันในสังคมถึง 17 ตัวละคร

7. การอภิปราย

ในประเด็นด้านพัฒนาการเชิงประวัติศาสตร์ พบว่ามีการนำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันอย่างหลากหลายมากขึ้นมีลักษณะสมจริงหรือใกล้เคียงกับภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏในสังคม มีตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่แสดงภาพลักษณ์ภายนอกที่มีความเป็นชายสูง เช่นเดียวกับเนื้อหาและเรื่อง

ราวของภาพยนตร์ที่มุ่งนำเสนอความสัมพันธ์แบบชายรักเพศเดียวกันในลักษณะที่สามารถพบเห็นได้ในสังคม มุ่งสะท้อนความสัมพันธ์ของชายรักเพศเดียวกันอย่างสมจริงมากขึ้น นอกจากนี้ยังนำเสนอมุมมองของความพยายามที่จะสำรวจความรู้สึกของตัวละครในการยอมรับความเป็นชายรักเพศเดียวกันของตน ตลอดจนการยอมรับเพศของตนเองเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม มีพัฒนาการของเนื้อหาที่มุ่งนำเสนอเรื่องราวของชายรักเพศเดียวกันในวัยรุ่น การยอมรับตนเอง แต่ขณะเดียวกันบทบาทของนักวิจารณ์ศิลปะและการอธิบายที่มาและสาเหตุของพฤติกรรมแบบชายรักเพศเดียวกันของตัวละคร นอกจากนี้ภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยก็ยังคงวนเวียนอยู่กับความเชื่อที่ว่าชายรักเพศเดียวกันเป็นตัวแทนของความตลกขบขัน พบว่ามีบริษัทผู้จัดจำหน่ายที่ผูกขาดการนำเสนอภาพยนตร์แนวทางดังกล่าวอยู่ไม่กี่แห่ง ทำให้บทภาพยนตร์ รวมถึงภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่ปรากฏถูกเน้นไปในทางตลกขบขันเป็นส่วนมาก แต่การเกิดขึ้นของผู้สร้างอิสระและผู้ผลิตที่เน้นการร่วมทุนสร้างจากต่างชาติกลับช่วยเปิดการนำเสนอเนื้อหาของชายรักเพศเดียวกันให้มีพื้นที่ภายใต้เรื่องราวที่เน้นความเป็นมนุษย์ ตลอดจนมีภาพลักษณ์ของตัวละครที่สมจริงมากยิ่งขึ้น

ในประเด็นพัฒนาการเชิงความสัมพันธ์กับสังคม พบว่ามีภาพยนตร์ที่นำเสนอตัวละครแบบชายรักเพศเดียวกันเป็นจำนวนมาก และภาพยนตร์บางเรื่องก็ประสบความสำเร็จทั้งในส่วนของรายได้และได้รับรางวัลจากในและนอกประเทศ ภาพยนตร์บางเรื่องสามารถที่จะสร้างกระแสที่น่าสนใจให้เกิดขึ้นกับสังคมได้ในวงกว้างอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แต่กระนั้นบทบาทและเนื้อหาในภาพยนตร์ก็ยังสะท้อนถึงมายาคติและความเชื่ออันเกี่ยวกับความเป็นชายรักเพศเดียวกันที่ตั้งอยู่บนฐานความคิด และมาตรฐานของความสัมพันธ์แบบรักต่างเพศ ทั้งในการนำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันที่เป็นตัวแทนของความตลกขบขัน ตลอดจนการแสดงถึงความคิดความฝันของตัวละครก็ยังคงเกี่ยวข้องกับนัยทางเพศแบบรักต่างเพศอย่างชัดเจน นอกเหนือจากนี้ในรอบ 3 ปี ภาพยนตร์ที่ผลิตจากค่ายภาพยนตร์จำนวนหนึ่งยังแสดงการสะท้อนถึงมุมมองและอคติที่มีต่อบุคคลชายรักเพศเดียวกันผ่านการสร้างตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่เป็นผู้ร้าย มีจิตใจผิดปกติ สร้างปัญหาให้กับตัวละครหลัก หรือเป็นสุนัข แต่ขณะเดียวกันก็พบว่ามีภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเน้นในเรื่องของความสัมพันธ์ที่มุ่งเสนอต่อกลุ่มผู้ชมชายรักเพศเดียวกันเป็นเป้าหมายหลักจากผู้สร้างหรือผู้ผลิตอิสระมากขึ้น อันมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและความสัมพันธ์แบบชายรักเพศเดียวกันที่น่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งยังมีการสะท้อนถึงมุมมองส่วนตัวมุมมองที่มีต่อสังคมรวมไปถึงการสะท้อนถึงความพยายามที่จะใช้สื่อร่วมสมัย เช่น แอนิเมชัน หรือ ภาพยนตร์สารคดี เพื่อเล่าเรื่องราวได้อย่างน่าสนใจ

8. ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สร้างหรือผู้ที่มีความรับผิดชอบในภาพยนตร์ไทย ควรทบทวนและศึกษาการนำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกันเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม และกลุ่มชายรักเพศเดียวกันนำที่จะรวมตัวกันเพื่อสร้างมาตรฐานทางความคิดด้านภาพลักษณ์ของชายรักเพศเดียวกัน
2. ควรที่จะมีการทำวิจัยเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพลักษณ์ของชายรักเพศ

เดียวกันในภาพยนตร์ไทยในช่วงเวลาหลังจากปี พ.ศ. 2551 รวมทั้งขยายความคิดไปสู่การศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครชายในลักษณะโฮโมอีโรติก (Homo-erotic) เพิ่มมากขึ้น

9. บรรณานุกรม

- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2549). เกย์ลอกคราบ. กรุงเทพฯ: วัฒนสาสน์.
- บาร์ต, โรลิ่งด์. (2547). มายาคติ. (วรรณวิมล อังคศิริสรพร, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- ฟูโกต์, มิแช็ล. (2547). ร่างกายได้บงการ. (ทองกร โภคธรรม, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- รักใจ จินตวิโรจน์. (2541). การนำเสนอภาพชายรักร่วมเพศในภาพยนตร์ไทยและอเมริกัน. (วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วิชา สันทนาประสิทธิ์. (2543). การนำเสนอภาพความเป็นชายในภาพยนตร์ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุชาดา ทวีสิทธิ์. (2547) เพศภาวะ กระบวนทัศน์เพื่อโลกใหม่ที่เท่าเทียม. เพศภาวะ: การท้าทายร่างการค้นหาตัวตน. สุชาดา ทวีสิทธิ์ บรรณาธิการ, 3-18. กรุงเทพฯ: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Bruzzi, Stella. (1997). *Undressing Cinema: Clothing and Identity in the movies*. New York: Routledge.
- Homosexuality in Film. (2003). Retrieved May 24, 2008, from <http://www.sonyclassics.com/celluloid/misc/history.html>
- Intramart, Chanon;& Allyn, Eric. (2003) *Ladyboys, Drag Queens, and Gay Men on the Thai Silver Screen*. Retrieved May 24, 2008, <http://www.floatinglotus.com/tmot/thaimovies4.html>
- Jackson, Peter A. and Sullivan, Gerard, ed. (1999). *Ladyboys Tomboys Rentboys: Male and Female Homosexuality in Contemporary Thailand*. Bangkok: O.S Printing House.
- Nardi, Peter M., ed. (2000). *Gay Masculinities*. California : Sage Publications.